

[Qvist Jørgensen]

fået på et tidligere tidspunkt, erindrer jeg, har Sovjet stoppet eksporten i øjeblikket. Det bliver også nævnt, at Marokko har en produktion, men den er ikke tilfredsstillende i øjeblikket, den er ikke så ren. Det er noget, man må se at få fundet ud af; hellere gøre det end at synke ned i, jeg havde nær sagt apati og sige: ja men dette kan vi altså ikke gøre noget ved.

Må jeg minde om, at elværkerne jo fandt ud af det dér med kullene og fandt ud af, at man kunne købe dem andre steder. Jeg er helt overbevist om, at det kan gødningsfabrikken også finde ud af. Skulle der endelig ske det, at vi skal til at importere fra Norge og det indeholder mere fosfat fra Sydafrika, må jeg henholde mig til det, jeg sagde i mit første indlæg, nemlig at så stoppes det.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg må sige, at jeg ikke er imponeret over den socialdemokratiske ordførers kreativitet, når han bare kan sige til de virksomheder, der altså skal påføres problemer, at det må de finde ud af. Det er buddet. Det er den stil, der blev anlagt af ordførerens partiformand, da vi forleden aften i TV kunne høre ham sige om de 3 mia kr. man skulle bruge til en eller anden pensionsreform: de penge må jo bare skaffes.

Det fører mig frem til et punkt, som blev nævnt her nu, nemlig at jeg skulle have givet en kreativ forklaring på den ændrede socialdemokratiske holdning til det praktiske indhold af antiapartheidpolitikken. En sådan forklaring prøvede jeg nu ikke at komme med, men således provokeret vil jeg da gerne gøre det. Det kan jeg gøre med et minimum af kreativitet, for forklaringen kan vel vanskeligt være andet end den, at socialdemokratiet efterhånden føler sig så løsrevet fra ethvert ansvar for, hvad man stemmer for, at man ikke prøver at tænke i dybden.

Kombinationen af kræfter, der er løsrevet fra realiteternes verden, som hr. Riishøj, og kræfter, der er løsrevet fra ansvarets verden, som socialdemokratiet i dag, kan føre til urimelige og useriøse situationer som den, vi befinder os i i denne sag.

Riishøj (SF):

Ja, nu defineres realiteternes verden heldigvis forskelligt, og til det verdensbillede,

ministeren giver udtryk for, vil jeg nu nok til realiteternes verden føje andre ting.

Vi har den opfattelse i socialistisk folkeparti, at det eneste fredelige middel til at afskaffe apartheidstyret er effektivt virkende sanktioner fra den bredest mulige kreds. Men sådan som staterne i det her tilfælde, ikke mindst de ledende vestlige stater, muligvis også Sovjet i forbindelse med guldet, opfører sig, er der ikke andre muligheder, end at lande og grupper af lande går i spidsen og i størst muligt omfang forsøger at drive andre med.

Det er realiteternes verden, når man har den opfattelse, at sanktioner er det eneste middel til en fredelig løsning og den hurtigste afskaffelse af apartheid. Ministeren har en anden opfattelse og har åbenbart tillid til, at man ved at overtale England og USA kan få de lande med på sanktioner i det her tilfælde. Den tillid har vi altså ikke.

Der har været nævnt forskellige varegrupper. Vi er villige til i socialistisk folkeparti at drøfte spørgsmålet om medicineksporten, men der kan også indgå i den sag spørgsmålet om kanalisering af medicineksporten til Sydafrika. Det behøver ikke at være de sædvanlige handelskanaler. Det kunne godt være, at de internationale hjælpeorganisationer kom ind i billedet i forbindelse med fordelingen af denne eksport. Det skal i hver fald overvejes som en mulighed.

Derimod ser jeg ingen problemer i og omkring transporterne. Når jeg nævner det med det groteske, er det naturligvis, fordi det, når vi standser importen, er mærkværdigt, at vi ikke dermed også standser transporterne. Det må logisk følge af hinanden, og det er altså dér, spørgsmålet om valutaen kommer ind. Ministeren overdriber givetvis betydningen af dette skridt. Der er i de internationale chartertraktater masser af undtagelsesbestemmelser og bestemte lande, man ikke kan anløbe, aller mest i Mellemøsten.

Jeg håber også, vi kan få en drøftelse om at få inddraget SAS' salgskontorer og i det hele taget få denne sanktionspakke gjort mest muligt effektiv.

Vi har den opfattelse – og det kan jeg tydeligt huske hr. Stinus nævnte under debatten sidst – at der er omkostninger forbundet med at gennemføre sanktioner. Vi har den opfattelse, at vi skal bære disse sanktioner i dette tilfælde, hvor et overvældende flertal af